

Ehdotus	A 1945/UKK
Tekijä	Sosiaalidemokraattinen ryhmä
Käsittelijä	Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

A 1945/UKK Jäsenehdotus yhteistyön vahvistamisesta ja laajentamisesta ydinvoima-alan toimintaa ja käytöstäpoistoa koskevan tutkimuksen ja osaamisen alalla

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että muodostetaan pohjoismainen yhteistyömalli uusien ja aikaisempaa parempien mahdollisuuksien luomiseksi, jotta voidaan varmistaa

- 1) riittävä koulutettu pohjoismainen työvoima ydinvoima-alalle
- 2) pohjoismaisen osaamisen yhteensovittaminen ja osaamisen aikaisempaa parempi hyödyntäminen Pohjoismaiden yhteiseksi hyödyksi
- 3) pohjoismaisten resurssien vienti, yhteensovittaminen ja vahvistaminen, niin että Pohjoismaat voivat jatkossakin toimia johtavassa asemassa ydinvoimaosaamisen kehittämisen saralla.

Taustaa

Oslon yliopisto (UiO), Energiatekniikan instituutti (IFE) ja Norjan ympäristö- ja biotieteiden yliopisto (NMBU) ovat yhteistyössä usean muun järjestön kanssa vedonneet Norjan tutkimusneuvostoon "ydinvoimatutkimuskeskuksen" perustamiseksi. Tavoitteena on vahvistaa Norjan ydinvoima-alan osaamisvalmiutta panostamalla pitkäjänteisesti ydinfysiikan ja ydinkemian tutkimukseen.

Ydinvoima-alan osaamisen kehittäminen on paljon muutakin kuin ydinvoimaa energian tuottamiseksi ja ydinvoimaloiden käytöstä poistamista. Ydinvoima-alan osaaminen on tärkeä osa lääketieteellistä tutkimusta, huoltovarmuutta, materiaaliosaamista ja analyysiteknologiaa.

Miksi Pohjoismaat tarvitsevat pohjoismaista ydinvoimaosaamisen keskusta?

1. Pohjoismaiden on tärkeää säilyttää riittävästi teollisuustyöntekijöiden ja toimihenkilöiden työpaikkoja. Ydinvoimaosaamista peräänkuulutetaan ja sitä tarvitaan ydinvoiman käytöstäpoistoa ja ilmasto siirtymää koskevan osaamisen laajentamiseksi.

2. Pohjoismailla on jo nyt tärkeitä ydinvoimaosaamiseen liittyviä synergioita, minkä lisäksi Pohjoismaat voivat täydentää toisiaan sekä infrastruktuurin, osaamisen että teknologian osalta.

Pohjoismainen yhteistyö edistää hyötyjen varmistamista kaikkien maiden puolesta.

3. Pohjoismaisen yhteistyön lisääminen ydinvoimaosaamisen laajentamiseksi auttaa meitä vahvistamaan osaamistamme ja luo uusia mahdollisuuksia saavuttaa yhteisiä hyötyjä.

4. Pohjoismailla on kokonaisuudessaan runsaasti ydinvoimaosaamisen kehittämiseen liittyviä resursseja, joilla on vientiarvoa Euroopassa ja muualla maailmassa. Resurssien kokoaminen yhteen parantaa Pohjoismaiden mahdollisuuksia ottaa johtava asema ydinvoimaosaamisen kehittämisen saralla.

5. Pohjoismailla on olemassa olevia ohjelmia, joissa tarkastellaan ydinvoimaosaamisen kehittämistä eri näkökulmista, mutta vielä puuttuu kaikki näkökulmat kattava ohjelma (akateeminen koulutus, ammattialat ja erikoistumiskoulutus). Tämä on tärkeää riittävän osaavan työvoiman varmistamiseksi.

Tukholmassa 23. tammikuuta 2023

Anna Vikström (S)
Annette Lind (S)
Camilla Gunell (ÅSD)
Doris J. Jensen (S)
Erkki Tuomioja (sd.)
Eva Lindh (S)
Gunilla Carlsson (S)
Heidi Viljanen (sd.)
Heléne Björklund (S)
Henrik Møller (S)
Johan Andersson (S)
Jorodd Asphjell (A)

Kim Berg (sd.)
Lars Mejern Larsson (S)
Maria Gudme (S)
Mats Wiking (S)
Mirja Räihä (sd.)
Oddný G. Harðardóttir (Sf)
Per-Arne Håkansson (S)
Ragnhild Male Hartviksen (A)
Sara Emil Baaring (S)
Stein Erik Luvvås (A)
Tove Elise Madland (A)
Truls Vasvik (A)